

naar Nyomgaard bliver fastsat som Tilknyningspunktet, end hvis det fornøftige og naturlige Tilknyningspunkt Bindsrup vælges, maa anses for givet. Det ærede Medlem for Randers (N. P. Jensen) fremsatte, hvad han kaldte den humane Betragtning. Det vil ganske vist være ethvert Medlems Opgave at tage alle humane Hensyn, men jeg ser ikke, hvorledes de blive krævede ved dette Endringsforslag. Jeg kan ikke erkjende, at Kjøbstaderne have noget som helst Krav eller Ret til deres Opland saaledes, at de skulde kunne modsætte sig en naturlig Jernbaneforbindelse, fordi der derved muligvis vilde komme en lettere Afgang for Folk, der bo udenfor Kjøbstaden, og som tidligere søgte til den, til nu ogsaa at søge andetsteds hen. Beboerne af Oplandet omkring Randers ville bevare den samme lette Forbindelse med Randers, som de hidtil have haft, ja den vil endog blive bekvemmere, naar Randers-Grenaabanen kommer istand, og at de efter vort Forslag maasse kunne faae en ligesaa let Afgang til Aarhus, er jo en Sag, som egentlig ikke her bør komme i Betragtning; i ethvert Tilfælde vil Veien for Rougsø Herreds Beboere blive længere til Aarhus end til Randers, og om Aarhus desuagtet skulde kunne udøve en større Tiltrækning paa dette Herreds Beboere og faae dem til at forlade Randers, saa er dette jo ikke Andet end en naturlig Følge af de større Fordele, som Aarhus Bys større Marked og Omsetningsforhold formaa at byde. Det ærede Medlem fra Grenaa (Bønløffe) anførte endog den Omstændighed, at Beboerne af Rougsø Herred fik en bekvemmere Afgang til Aarhus, som et af Motiverne til at stemme imod Bindsrup. Jeg tillod mig at afbryde det ærede Medlem ved at sige: „Saa meget desto bedre!“ og jeg mente derved saa meget desto bedre for Rougsø Herreds Beboere, og at vi skulle vælge os ved at vælge en Bane, fordi Rougsø Herreds Beboere derved fik en lettere Afgang til Aarhus, forstaaer jeg ikke. Med Hensyn til Gbeltofts Krav tror jeg, at dette maa siges at være ligegyldigt i denne Sag, thi jeg tror ikke, at der med Hensyn til en eventuel Sidebane fra Randers-Grenaabanen til Gbeltoft kan være Tale om at vælge Nyomgaard til Udgangspunkt (N. P. Jensen: Hvorfor?). Fordi Banen fra Gbeltoft til Nyomgaard vil blive betydelig længere, end den behøver at være, idet man vistnok kan spare $\frac{1}{4}$ Mil eller saa ved at gaa direkte til Randersbanen. Forfaavidt det ærede Medlem fra Aarhus (Ingerslev) bemærkede, at den Bestyrelse, som staaar i Spidsen for Foretagendet, ikke særlig har interesseret sig for at faae Bindsrup valgt og ikke har søgt at fremtalde dette, saa er det ganske vist, at det er fuldstændig upartisk Medlemmer af Udvalget, der have „forelsket sig“ i Bindsrup, uden at der har været nogen Bestræbelse i saa Henseende fra Bestyrelsens Side. Det staaer ogsaa meget klart for mig, at netop de Mænd, som stille

sig i Spidsen for et saadant Foretagende, maa mere end Andre være fristede til at komme ind paa det System af Kompromisser, som jeg omtalte før, og ere de først engang komne ind paa Kompromisset Nyomgaard, ere de bundne derved og kunne ikke komme bort derfra, uagtet jeg ikke tvivler om, at de, forfaavidt de ere knyttede ved deres Interesser til Aarhus, ville sige, at Bindsrup er det fornøftige Tilknyningspunkt; men de ere nu, som sagt, engang bundne ved de Hensyn, som man forøvrigt let kan forstaa maa kunne frem, da det ingenlunde er nogen let Sag at faae et Jernbaneanlæg sat i Gang. Jeg skal nu forlade denne Bane fra Aarhus til Randers-Grenaabanen, idet jeg ganske skal overlade til den ærede Indenrigsminister at faae den endelige Bestemmelse om, hvor det rette Tilknyningspunkt bør være, og jeg skal nu tillade mig at gjøre nogle almindelige Bemærkninger med Hensyn til de private Sidebaner, foranlediget ved nogle Udtalelser i Betænkningen. Der siges i Betænkningen, at adskillige af Udvalgets Medlemmer ville foretrække, at Staten anlagde saadanne Sidebaner. Til disse Medlemmer hører jeg ikke. Jeg tror, at den rigtige Wei her er at overlade til Sognekommunerne og Amtskommunerne og de Mænd, som disse have Tillid til, at forestaa Anlægget af saadanne Sidebaner. Hvor Tælen er om gennemgaaende Baner, som ere Fortsættelser af Statsbanerne, bliver Sagen en anden, men at Staten skulde anlægge lokale Baner, tror jeg vilde føre os ind i et Uføre, som det ikke vilde være let at komme ud af. Hvis vi her i Nøgtsagen skulde sidde og afgjøre, om en eller anden saadan lille lokal Bane skulde anlægges, vilde vi faae en saadan Mængde Ansøgninger fra forskjellige Dele af Landet, at det ikke vilde være muligt for os at afgjøre, hvilken af disse der burde tages først i Betragtning og hvilken sidst; maasse vilde de alle samme i og for sig have ligemeget Ret, og at indlade sig paa en Undersøgelse og nøie Berrødering af de Ønsker om lokale Baner, som maatte komme frem, kunde der jo egentlig ikke godt være Tale om. Det System, som vi ere komne ind paa ved Loven af 23de Måi 1873, forekommer mig at være rigtig og sundt, det er nemlig det, at de Egne, som se sig istand til at rejse de fornødne Kapitaler til med et moderat Tilskud af Staten at bygge Baner, faar dem, og at de andre, som ikke kunne dette, maa vente, indtil Betingelsen kommer tilstede ogsaa for dem. At der herved skulde være Tale om, at der kunde fremkomme Svindel med saadanne Sidebaner, tror jeg ikke. Man maa overlade til den vedkommende Egn selv at se at faae de Mænd i Spidsen for saadanne Foretagender, som den har Tillid til, og om hvem det ikke kan forventes, at de ville gjøre sig Fordele, som man maa beflage, at man undertiden faar at se ved saadanne private Foretagender. Smid- lertid vil jeg sige, at, som Forholdene ere ved de